

Finska, B1-lärokurs i årskurs 3–6

Målområde Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

Mål 1

Mål för undervisningen

- Handleda eleven att förstå finskans och svenskans ställning som nationalspråk i Finland
- Handleda eleven att lägga märke till och känna igen finska språket i olika språkliga sammanhang
- Handleda eleven att lägga märke till finskan och dess kulturella mångfald i närmiljön och olika språkliga sammanhang.

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att det i Finland finns två nationalspråk, finska och svenska.

Eleven lär sig att lägga märke till och känna igen finska språket i olika språkliga sammanhang.

Eleven lär sig att lägga märke till och känna till kulturell mångfald i närmiljön och olika språkliga sammanhang.

Föremål för bedömningen

Förmåga att bilda sig en uppfattning om finskans och svenskans betydelse som nationalspråk i Finland

Förmåga att bilda sig en uppfattning om finska språket och dess kulturella mångfald i närmiljön och i olika språkliga sammanhang

Centralt innehåll som anknyter till målen

I1 Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

Att reflektera över varför det finns två nationalspråk i Finland. Att tillsammans bekanta sig med sammanhang där man kan se och höra finska. Att lägga märke till likheter och olikheter mellan finska och andra språk. Centrala ämnesområden anknyter till finska, svenska och tvåspråkiga språkmiljöer. Innehåll väljs utgående från ämnen som är av intresse och betydelse för eleverna.

Mångsidig kompetens

K2

Kunskapskrav för vitsordet 5

Eleven kan nämna vilka Finlands nationalspråk är.

Eleven kan ge något exempel på var hen kan se och höra finska.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Eleven kan nämna vilka Finlands nationalspråk är samt något om finskans ställning som nationalspråk.

Eleven kan ge några exempel på i vilka sammanhang hen kan se och höra finska.

Eleven kan nämna några likheter eller olikheter mellan finska och andra språk hen kan.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Eleven kan berätta om Finlands nationalspråk samt om finskans ställning som nationalspråk.

Eleven kan berätta i vilka sammanhang hen kan se och höra finska.

Eleven kan berätta om några likheter och olikheter mellan finskan och andra språk hen kan.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Eleven kan berätta om Finlands nationalspråk samt om finskans ställning som nationalspråk.

Eleven kan berätta i vilka sammanhang hen kan se och höra finska.

Eleven kan berätta om likheter och olikheter mellan finskan och andra språk hen kan.

Mål 2

Mål för undervisningen

- Väcka elevens intresse för språket och utveckling av språkliga förmåga och uppmuntra hen att göra iakttagelser om språk.
- Handleda eleven att lägga märke till likheter och olikheter mellan finska och svenska samt mellan andra språk hen kan eller studerar.

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att utveckla sin språkliga förmåga.

Eleven lär sig att lägga märke till likheter och olikheter mellan olika språk hen kan eller studerar.

Eleven lär sig att med hjälp av de språk hen kan eller studerar förstå olika finska ord och uttryck.

Föremål för bedömningen

Utveckling av språkmedvetenhet och språklig förmåga

Centralt innehåll som anknyter till målen

I1 Kulturell mångfald och språkmedvetenhet

Att väcka elevernas intresse för att lära sig det finska språket. Att väcka elevernas språkmedvetenhet och utveckla deras språkliga förmåga. Ord, uttryck och strukturer i finskan studeras i anknytning till situationer och sammanhang där eleverna på ett mångsidigt sätt kan använda sin språkliga förmåga och vidareutveckla den. Uppmuntra eleverna att i sina studier i finska utnyttja andra språk som hen kan eller studerar. Analysera och jämföra likheter och olikheter mellan finska och svenska samt andra språk som är bekanta för eleverna sedan tidigare.

Mångsidig kompetens

K1, K2, K4

Kunskapskrav för vitsordet 5

Eleven känner igen någon likhet eller olikhet mellan finskan och svenskan eller mellan andra språk hen kan eller studerar.

Eleven kan härleda betydelsen av ett finskt ord med hjälp av andra språk hen kan eller studerar.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Eleven kan nämna någon likhet eller olikhet mellan finska och svenska eller mellan andra språk hen kan eller studerar.

Eleven kan härleda betydelsen av ett finskt ord mellan hjälp av andra språk hen kan eller studerar.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Eleven kan ge exempel på likheter och olikheter mellan finska och svenska och mellan andra språk hen kan eller studerar.

Eleven kan härleda betydelsen av finska ord och uttryck mellan hjälp av andra språk hen kan eller studerar.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Eleven kan berätta om likheter och olikheter mellan finska och svenska och mellan andra språk hen kan och studerar.

Eleven kan härleda betydelsen av finska ord och uttryck mellan hjälp av andra språk hen kan eller studerar.

Målområde: Färdigheter för språkstudier

Mål 3

Mål för undervisningen

- Handleda eleven att ta ansvar och ställa upp mål för sina studier i finska
- Handleda eleven att pröva många olika sätt för att lära sig finska även tillsammans med andra
- Uppmuntra eleven att mångsidigt använda och utveckla sina färdigheter i finska, även med hjälp av digitala verktyg.

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att ta ansvar och ställa upp mål för sina studier i finska.

Eleven lär sig att hitta olika och för hen lämpliga sätt att lära sig finska även tillsammans med andra.

Eleven lär sig att mångsidigt använda och utveckla sina färdigheter i finska, även med hjälp av digitala verktyg.

Föremål för bedömningen

Förmåga att ta ansvar för sina studier och att hitta för hen lämpliga sätt att lära sig finska.

Centralt innehåll som anknyter till målen

I2 Färdigheter för språkstudier

Att öva på att ta ansvar för de egna studierna i finska. Att använda arbetssätt som stärker självständigt och långsiktigt arbete samt kritisk informationssökning. Att ställa upp mål och planera verksamheten tillsammans. Att mångsidigt öva olika sätt att lära sig finska, även med hjälp av digitala verktyg, och lära sig att hitta för sig själv lämpliga sätt att lära sig finska.

Mångsidig kompetens

K1, K3, K5

Kunskapskrav för vitsordet 5

Eleven tar under handledning sporadiskt ansvar för sina studier i finska.

Eleven kan använda något sätt för att lära sig finska även tillsammans med andra.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Eleven tar ofta ansvar för sina studier i finska.

Eleven kan använda några sätt för att lära sig finska även tillsammans med andra.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Eleven tar regelbundet ansvar för sina studier i finska.

Eleven kan använda flera för hen själv lämpliga sätt att lära sig finska även tillsammans med andra.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Eleven tar ansvar för sina studier i finska.

Eleven kan mångsidigt använda för hen själv lämpliga sätt att lära sig finska även tillsammans med andra.

Mål 4

Mål för undervisningen

- Uppmuntra eleven att se egna kunskaper i finska som en viktig del av kontinuerligt lärande och utökade språkresurser.
- Handleda eleven att söka och utnyttja finskspråkiga sammanhang och miljöer för att utveckla det egna lärandet

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att förstå betydelsen av egna kunskaper i finska som en del av utökade språkresurserna och kontinuerligt lärande.

Eleven lär sig att förstå betydelsen av kunskaper i finska även i framtiden.

Eleven lär sig att hitta och utnyttja finskspråkiga sammanhang för att utveckla det egna lärandet.

Föremål för bedömningen

Förmåga att bilda sig en uppfattning om betydelsen av kunskaper i finska som en del av kontinuerligt lärande och av de egna språkresurserna.

Centralt innehåll som anknyter till målen

I2 Färdigheter för språkstudier

Att reflektera över betydelsen av kunskaper i finska som en del av de egna språkresurserna och kontinuerligt lärande. Att ta reda på i vilka olika sammanhang kunskaper i finska behövs och kan användas idag och i framtiden. Att bekanta sig med olika finskspråkiga sammanhang och miljöer. Att lägga märke till och tillsammans reflektera över var det finska språket kan användas och utnyttjas samt hur finskan syns i olika situationer och sammanhang.

Mångsidig kompetens

K3, K4

Kunskapskrav för vitsordet 5

Eleven kan ge något exempel på sammanhang där hen kan använda sina kunskaper i finska.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Eleven kan ge några exempel på sammanhang där hen kan använda sina kunskaper i finska.

Eleven kan ge några exempel på vilken nytta hen har av kunskaper i finska idag och i framtiden.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Eleven kan berätta om några sammanhang där hen kan använda sina kunskaper i finska.

Eleven kan berätta vilken nytta hen har av kunskaper i finska idag och i framtiden.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Eleven kan reflektera över olika sammanhang där hen kan använda sina kunskaper i finska.

Eleven kan reflektera över vilken nytta hen har av kunskaper i finska idag och i framtiden.

Målområde: Växande språkkunskap, förmåga att kommunicera

Mål 5

Mål för undervisningen

- Handleda eleven att mångsidigt öva huvudsakligen muntlig kommunikation

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att kommunicera i olika kommunikationssituationer.

Föremål för bedömningen

Förmåga att kommunicera i olika situationer

Centralt innehåll som anknyter till målen

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att öva muntlig och skriftlig kommunikation i olika rutinmässiga kommunikationssituationer som anknyter till elevens livsområden som till exempel att hälsa, att fråga hur det går, att berätta om det egna eller någon annans liv och att uträtta olika korta ärenden. Därtill väljs ämnesområden utgående från elevernas intresse. Att öva olika kommunikationssituationer genom aktiverande sätt till exempel med hjälp av sånger, lekar, drama och spelifiering.

Mångsidig kompetens

K4

Kunskapskrav för vitsordet 5

Kunskapsnivå Pre A1.1

Eleven klarar under handledning eller med stöd av sin samtalspartner av någon av de vanligaste och ofta återkommande och rutinmässiga kommunikationssituationerna.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Kunskapsnivå A1.1

Eleven klarar sporadiskt av, med hjälp av sin samtalspartner, några ofta återkommande och rutinmässiga kommunikationssituationerna.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Kunskapsnivå A1.2

Eleven klarar sporadiskt av ofta återkommande rutinmässiga kommunikationssituationer men tar för det mesta ännu stöd av sin samtalspartner.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Kunskapsnivå A1.3

Eleven reder sig många rutinmässiga kommunikationssituationer men tar ibland stöd av sin samtalspartner.

Mål 6

Mål för undervisningen

- Uppmuntra eleven att använda olika, också non-verbala tillvägagångssätt för att nå fram med sitt budskap och att vid behov i en muntlig kommunikationssituation be om upprepning eller långsammare tempo

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att använda olika kommunikationsstrategier för att förstå och för att nå fram med sitt budskap i olika kommunikationssituationer.

Föremål för bedömningen

Förmåga att använda kommunikationsstrategier

Centralt innehåll som anknyter till målen

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att öva olika sätt att be om upprepning, långsammare tempo och förtydligande av samtalspartnern samt att använda ickeverbala tillvägagångssätt, till exempel gester och miner, för att nå fram med sitt budskap. Att öva olika kompensationsstrategier, till exempel att uttrycka sig på ett annat sätt. Att stärka elevens tilltro till den egna förmågan att lära sig språk och att modigt använda även begränsade språkkunskaper.

Mångsidig kompetens

K4

Kunskapskrav för vitsordet 5

Kunskapsnivå Pre A1.1

Eleven behöver väldigt mycket hjälpmedel (till exempel gester, teckningar, lexikon, internet) då hen deltar i kommunikation.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Kunskapsnivå A1.1

Eleven behöver mycket hjälpmedel (till exempel gester, teckningar, lexikon, internet).

Eleven kan ibland gissa eller härleda enskilda ords betydelse utgående från kontexten, allmän kunskap eller sina andra språkkunskaper.

Eleven kan uttrycka om hen har förstått.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Kunskapsnivå Pre A1.2

Eleven använder sig av det mest centrala ord- och uttrycksförrådet i sin kommunikation.

Eleven behöver mycket hjälpmedel.

Eleven kan be samtalspartnern att upprepa eller tala långsammare.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Kunskapsnivå Pre A1.3

Eleven deltar i kommunikation men behöver fortfarande ofta hjälpmedel.

Eleven kan reagera med korta verbala uttryck, små gester (till exempel genom att nicka), ljud eller liknande minimal respons.

Eleven måste ofta be samtalspartnern att förtydliga eller upprepa.

Mål 7

Mål för undervisningen

- Handleda eleven att öva sig i olika artighetsfraser

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig olika artighetsfraser.

Föremål för bedömningen

Kulturellt lämpligt språkbruk

Centralt innehåll som anknyter till målen

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att öva artigt språkbruk, till exempel olika artighetsfraser, på ett för kommunikationssituationen och kulturen lämpligt sätt.

Mångsidig kompetens

K4

Kunskapskrav för vitsordet 5

Kunskapsnivå Pre A1.1

Eleven kan under handledning använda någon av de för språket eller kulturen mest typiska artighetsfraserna (hälsa, säga adjö, tacka).

Kunskapskrav för vitsordet 7

Kunskapsnivå A1.1

Eleven kan använda några för språket eller kulturen typiska artighetsfraser (hälsa, säga adjö, tacka) i några mycket rutinmässiga sociala sammanhang.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Kunskapsnivå A1.2

Eleven kan använda några av de vanligaste artighetsfraserna på språket i rutinmässiga sociala sammanhang.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Kunskapsnivå A1.3

Eleven kan använda vanliga uttryck som kännetecknar artigt språkbruk i många rutinmässiga sammanhang.

Målområde Växande språkkunskap, förmåga att tolka texter

Mål 8

Mål för undervisningen

- Uppmuntra eleven att med hjälp av kontexten få insikt i innehållet i tal eller text som är förutsägbara och för åldersgruppen vanliga eller lämpliga

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att förstå olika muntliga och skriftliga texter.

Föremål för bedömningen'

Förmåga att tolka texter

Centralt innehåll som anknyter till målen

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att öva ord och strukturer i samband med ämnesområden som anknyter till elevernas liv, till exempel jag själv, min familj, skolan, fritid och hobbyer. Innehåll väljs utgående från ämnen som är av intresse och betydelse för eleverna. Att bilda sig en uppfattning om och öva finskans uttal, betoning och intonation.

Mångsidig kompetens

K4

Kunskapskrav för vitsordet 5

Kunskapsnivå A1.1

Eleven förstår under handledning en begränsad mängd talade och skrivna ord och uttryck.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Kunskapsnivå A1.1

Eleven förstår en begränsad mängd talade och skrivna ord och uttryck. Eleven känner till teckensystemet eller ett mycket begränsat antal skrivtecken.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Kunskapsnivå A1.1

Eleven förstår skriven text bestående av några ord och långsamt tal som innehåller inövade, bekanta ord och uttryck.

Eleven kan urskilja enskilda fakta i en text.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Kunskapsnivå A1.1

Eleven förstår med hjälp av kontexten skriven text och långsamt tal som innehåller enkla, bekanta ord och uttryck.

Eleven kan plocka ut enkel information enligt behov ur en kort text.

Målområde Växande språkkunskap, förmåga att producera texter

Mål 9

Mål för undervisningen

- Ge eleven många möjligheter att öva sig i att tala och skriva för åldern relevanta situationer

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Eleven lär sig att uttrycka sig muntligt och skriftligt genom att använda språkets centrala ordförråd och strukturer.

Eleven lär sig att uttala begripligt.

Föremål för bedömningen

Förmåga att producera texter

Centralt innehåll som anknyter till målen

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att öva ord och strukturer både muntligt och skriftligt i olika naturliga språkanvändningssituationer. Innehåll väljs utgående från ämnen som är av intresse och betydelse för eleverna, till exempel jag själv, min familj, skolan, fritid och hobby. Att rikligt och mångsidigt öva finskans uttal, betoning och intonation. Att öva sig att utnyttja fonetiska tecken då man lär sig uttal.

Mångsidig kompetens

K4

Kunskapskrav för vitsordet 5

Kunskapsnivå A1.1

Eleven kan under handledning uttrycka sig i tal och skrift med hjälp av enskilda ord och uttryck som till exempel anknyter till att berätta om sig själv, familj och fritid.

Eleven uttalar några ord begripligt.

Kunskapskrav för vitsordet 7

Kunskapsnivå A1.1

Eleven kan uttrycka sig mycket begränsat i tal med hjälp av inövade ord och inlärdastandarduttryck.

Eleven uttalar några inövade uttryck begripligt.

Eleven kan skriva några enskilda ord och uttryck.

Kunskapskrav för vitsordet 8

Kunskapsnivå A1.1/A1.2

Eleven kan under handledning berätta om några bekanta och för hen viktiga saker med hjälp av ett begränsat uttrycksförråd.

Eleven kan skriva några enskilda ord och uttryck.

Eleven uttalar inövade uttryck begripligt.

Eleven kan ett mycket begränsat ordförråd, några situationsbundna uttryck och en del av den elementära grammatiken.

Kunskapskrav för vitsordet 9

Kunskapsnivå A1.2

Eleven kan med hjälp av ett begränsat uttrycksförråd berätta om några bekanta och för hen viktiga saker samt skriva några korta meningar om inövade ämnen.

Eleven uttalar de flesta inövade uttrycken begripligt.

Eleven behärskar ett mycket begränsat ordförråd, några situationsbundna uttryck och en del av den elementära grammatiken.